

JELLERØDSKOVEN.

En kort fortælling om forsøget på at redde en lille naturperle i et parcelhusområde til glæde for områdets beboere.

Udfærdiget af Jellerødgård og Omegns Grundejerforening

Historie:

Jellerødskov er den sidste tilbageværende rest af den gamle bondehaveskov på ca. 33 tdr. land som gennem århundreder har tilhørt den gamle Jellerødgård, tidligst omtalt i 1370, som lå hvor rækkehusbebyggelsen Jellerødhave i dag er beliggende.

Bondehaveskoven er anlagt på traditionel vis i et lokalt kildebækken hvor flere kilder vælder frem. Formålet var at skabe et miljø hvor husdyrene kunne finde læ for sol og vind og samtidig have tilgang til rent drikkevand.

Undergrunden under det gamle Kokkedal har altid været vandfyldt. Fra vest render vand fra Donse og Usserød åer som senere løber sammen i Nive Å, og der har været masser af vand fra adskillige kilder. Der blev da også gennem årene gravet tørv i moserne langs den nuværende Stationsvej og der var også en branddam.

Efterhånden som området blev udviklet forsvandt mere og mere af skoven, så der i dag kun er ca. 8 tdr. land tilbage. Samtidig blev flere vandløb lagt i rør. Den første markante ændring fandt sted ved anlæggelse af jernbanen lige før århundredskiftet og udstykning af grunde langs Lågegyde og Stationsvej samt anlæg af veje i området. En kilde ved Jellerødhave voldte især problemer da den viste sig meget svær og dyr at inddæmme. Den viste sig dog igen allerede kort tid efter færdiggørelsen af Jellerødhave, med store omkostninger til følge for de nyindflyttede beboere.

Udgravninger til Ådalsparken og tilliggende parkeringsarealer kunne kun gennemføres med afledning af store mængder kildevand.

Endelig forsvandt det sidste vand ved anlæggelse af bebyggelsen Skovkanten på sydsiden af skoven hvor kun en kraftig oppumpning af kildevand gjorde byggeriet muligt. Beboere i området husker stadig hvordan kildevand i ugevis løb ud i skoven og ned af Stationsvej.

Vandets naturlige vej gennem den gravede – og indtil for få år siden vedligeholdte - kanal gennem skoven, det videre forløb gennem området nord for skoven og til udmunding i engarealet ved hovedstien, var slut.

Skaden er sket, men ikke definitivt. Endnu løber vandet som for tusind år siden men nu i rør og brønde og ved hjælp af dyre pumpeværker. Skoven bærer stadig præg af tidligere tiders store mængder vand hvoraf en meget lille del endnu, i hvert fald i fugtige perioder, holder liv i den specielle fauna og sumphullernes vårfloam.

Skovens nuværende tilstand:

En tur gennem skoven afslører hurtigt at den gamle bondehaveskov er endog særdeles misholdt. Væltede træer, vildtvoksende underskov, slamfyldte vandløb, udtørrede søer og invasion af træarter som intet har at gøre i en bondehaveskov. Hertil kommer en hel del affald og ekskrementer fra hundeluftning, noget som altid kommer til når et område henligger i forfald. Dog har kommunen renoveret grusstien gennem skoven samt opsat nogle nye skraldespande og skilte med "Hunde skal holdes i snor". Et forslag om asfaltering af stien samt etablering af stibelysning blev dog afværget.

Når dette er sagt har skoven stadig en stor værdi for dem som forstår at værdsætte det. Der er en rig fauna som omfatter flere pattedyr som pindsvin, egern, skovmus, ræv og fugle som skovskade, spætte, duehøg og natugle.

Visionen:

Jellerødskoven bør fremstå som det nærmeste det er muligt at komme den gamle bondehaveskov. Der vil være masser af vand der løber i bække og åer og ophobes i søer før udløbet i Usserød Å. Skoven vil være ryddet for uvedkommende vegetation og den oprindelige fauna vil igen være dominerende. Insekter og fugle vil stortrives og ved de små søer vil man kunne observere både frøer og tudser. I søerne er der fisk og svømmefugle. Hvor vandet skærer de mange stier vil der blive etableret små broer og overgange. Skoven vil blive meget attraktiv for omegnens beboere og dermed et yndet udflugtsmål samt en nydelsesfuld genvej til stationen. Et fremragende eksempel på en lille økologisk perle til glæde for alle brugere.

Vejen dertil:

De seneste 4-5 år har der været kræfter i gang for at retablere bondehaveskoven. Men alle gode intentioner er faldet på det faktum, at der ikke mere løb vand til skoven i de fornødne mængder. De 4-5 kilder som tidligere løb fra det sydlige skovbryn og forsynede skoven med masser af vand, løber ikke længere. At bibringe skoven overfladevand fra f. eks. stationspladsen er ikke realiserbart da der skal anvendes store resurser på rensning. Det har dog ændret sig radikalt idet det nu er klarlagt at der i bebyggelsen Skovkanten, som er beliggende få meter syd for skoven, pumpes adskillige kubikmeter rent vand i døgnet fra de selv samme kilder. Med andre ord anvendes mange penge på at fjerne det fine kildevand der tidligere løb ud i skoven, for blot at pumpe det ud med regnvandet. Det vil altså relativt let kunne lade sig gøre at føre vandet ind i skoven og samtidig spare den omkostningsfulde bortpumpning.

Næste skridt vil være at hjælpe vandet den rette vej, der hvor det har løbet tidligere. Her vil det være nødvendigt at oprense kanaler og søer samt fjerne "uvedkommende" vegetation. Til det formål skal der naturligvis anvendes nogle mandetimer og noget maskineri, men ikke nogen uoverkommelig opgave. Almindelig oprydning af resten af skoven er mere eller mindre omkostningsneutral, da det indgår som en del af den normale plejeplan for skoven og som jo ikke har været udført bort de seneste år. Etablering af overgangssteder kunne udføres af nogle af området's spejdere med anvendelse af træ fra nogle af de træer som skal fældes. Området's grundejerforening kunne medvirke økonomisk med investering i træbroer.

Det vil altså på alle måder være overskueligt at gennemføre reetablering af Jellerødskoven.